

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Διαχείριση και Ανάδειξη Πολιτιστικής Πληροφορίας

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ - Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας & Μουσειολογίας

[Διαχείριση και Ανάδειξη Πολιτιστικής Πληροφορίας](#): Δίκαιο και Δεοντολογία Πολιτιστικής Πληροφορίας (Υ)

Αρχική Πρόγραμμα
Σπουδών ΣυνεργάτεςΕπιστημονικές
Δημοσιεύσεις-
Διπλωματικές
ΕργασίεςΩρολόγιο
ΠρόγραμμαΠροκήρυξη
ΠΜΣΑκαδημαϊκή
Δεοντολογία και
Ακαδημαϊκοί
Σύμβουλοι

Έγγραφα-Κανονισμοί ▾

Ανακοινώσεις-
Ενημέρωση
Ερευνητικών
ΔραστηριοτήτωνΥποδομές
και Χρήσιμοι
Σύνδεσμοι

Διαχείριση Ψηφιακής Πληροφορίας - Υπηρεσίες Πληροφόρησης

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας, Σχολή Επιστήμης της Πληροφορίας και Πληροφορικής, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

[Διαχείριση Ψηφιακής Πληροφορίας - Υπηρεσίες Πληροφόρησης](#): Δίκαιο Πληροφορίας (Ε)

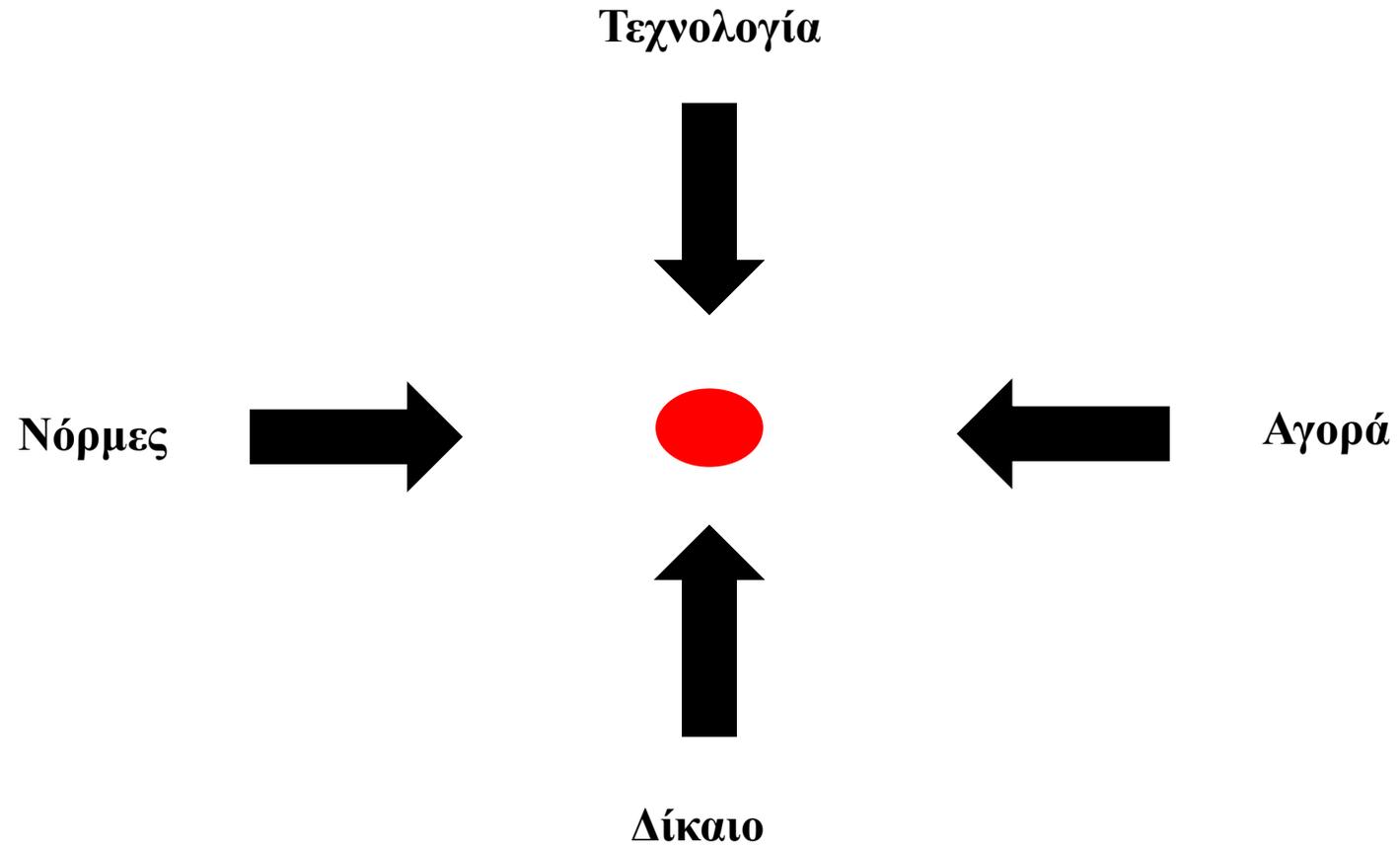
Γιώργος Μπουχάγιαρ
Vrije Universiteit Brussel (Free University of Brussels)
Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Email: georgios.bouchagiar@vub.be & georgebouchayar@ionio.gr

Refresh SOS (*μαθήματα 1-3*)

Διανοητική ιδιοκτησία

(Μάθημα 2)

(Μάθημα 2)

Consequentialism (ωφελιμισμός) \neq **Deontology** (δεοντολογία)

(Μάθημα 2)

Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του
Ανθρώπου
(ΕΣΔΑ)

SOS

Άρθρο 8

Δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του.
2. Δεν επιτρέπεται παρέμβαση δημόσιας αρχής στην άσκηση αυτού του δικαιώματος, εκτός εάν η εν λόγω παρέμβαση προβλέπεται από τον νόμο και αποτελεί μέτρο το οποίο, σε μια δημοκρατική κοινωνία, είναι αναγκαίο για την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια ασφάλεια, την οικονομική ευημερία της χώρας, την προάσπιση της τάξης και την πρόληψη ποινικών παραβάσεων, την προστασία της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων.

LLN

εξαιρέση

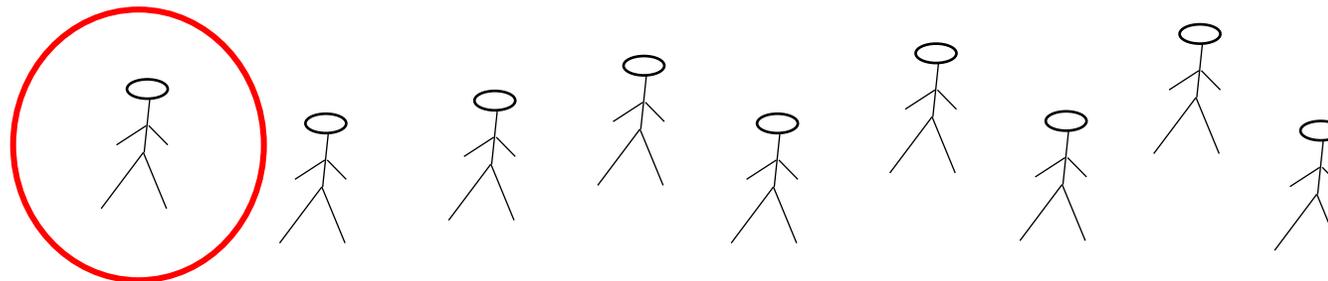
1. **Legality** (νομιμότητα)
2. **Legitimacy** (σκοπός)
3. **Necessity** (αναγκαιότητα / αναλογικότητα)

(Μάθημα 2)

SOS

Criterion: 'identifiability' (**δυνατότητα ταυτοποίησης**)

σε συνδυασμό και με άλλα data

(Μάθημα 2)

SOS

Υπεύθυνος επεξεργασίας?

... αποφασίζει τα **μέσα & σκοπό επεξεργασίας**

Πώς?

Γιατί?

Εκτελών την επεξεργασία?

Υποκείμενο δεδομένων?

Άρθρο 5

Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:
 - α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια»),
 - β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς· η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 («περιορισμός του σκοπού»),
 - γ) είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία («ελαχιστοποίηση των δεδομένων»),
 - δ) είναι ακριβή και, όταν είναι αναγκαίο, επικαιροποιούνται· πρέπει να λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα για την άμεση διαγραφή ή διόρθωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι ανακριβή, σε σχέση με τους σκοπούς της επεξεργασίας («ακρίβεια»),
 - ε) διατηρούνται υπό μορφή που επιτρέπει την ταυτοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων μόνο για το διάστημα που απαιτείται για τους σκοπούς της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να αποθηκεύονται για μεγαλύτερα διαστήματα, εφόσον τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον, για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή για στατιστικούς σκοπούς, σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 και εφόσον εφαρμόζονται τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που απαιτεί ο παρών κανονισμός για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων («περιορισμός της περιόδου αποθήκευσης»),
 - στ) υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που εγγυάται την ενδεδειγμένη ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων την προστασία τους από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία και τυχαία απώλεια, καταστροφή ή φθορά, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων («ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα»).
2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 («λογοδοσία»).

(Μάθημα 3)

Π.χ.: σύνορα

- the principle of **lawfulness** requires that the processing be based on a legitimate ground, such as consent. PopEye guarantees there is an appropriate legal basis for any personal data processing operation. Consent is the main legal basis; and volunteer research participants will have the right to withdraw consent to any processing operation. For volunteer research participants, who do not wish to provide consent, identity verification will be performed via the existing, traditional way (passport-check). Moreover, data controllers may choose other legal grounds for the personal data processing (e.g., the contract-basis for the processing of non-biometric data of staff members); albeit, for the processing of special categories of personal data, the exemptions of article 9 of the GDPR (especially ‘explicit consent’, under GDPR, article 9, para 2, lit a, and the research exception, under GDPR, article 9, para 2, lit j, in conjunction with article 89) should apply.
- the principle of **fairness** demands effective reaction or processing in a rather ethical way and the principle of **transparency** requires full disclosure of relevant information before, during and after the processing operation.¹¹ PopEye guarantees that all volunteer research participants are given meaningful information in a comprehensive language on all aspects of the Project, including its scope, goals of processing or other procedures (e.g., specific information on how to effectively raise concerns/claims). Furthermore, PopEye ensures that no volunteer research participant is exposed to or bear the consequences of a risk that is greater than that which was initially presented (e.g., by the pilot leaders or technical experts).
- the principle of **purpose limitation** demands that data be ‘*collected for specified, explicit and legitimate purposes and not further processed in a manner that is incompatible with those purposes*’.¹² PopEye will take all technical and organisational measures to limit the purposes pursued (in case of initial collection) or provide for effective safeguards (in relation to further processing), such as implementation of good encryption schemes to achieve PopEye’s research objectives stated in the Project’s Grant Agreement (GA).
- the principle of **data minimisation** demands that data be ‘*adequate, relevant and limited to what is necessary in relation to the purposes for which they are processed*’.¹³ PopEye will periodically review data held and delete any data that are not strictly necessary to the goals pursued. Notably, PopEye will distinguish between personal data required for administrative purposes and personal data necessary to address research questions.
- under the **accuracy** principle data must be accurate and, where necessary, kept up to date (‘*every reasonable step must be taken to ensure that personal data that are inaccurate, having regard to the purposes for which they are processed, are erased or rectified without delay*’).¹⁴ PopEye will take necessary

(Μάθημα 3)

Π.χ.: σύνορα

SOS

actions to ensure accuracy of data held; in case of inaccurate/incomplete personal information, PopEye will guarantee that volunteer research participants are offered the opportunity to rectify their data or have them complete.

- the **storage limitation** (or the ‘delete’) principle requires that data be kept in a form which permits identification ‘for no longer than is necessary for the purposes for which the personal data are processed’ (‘personal data may be stored for longer periods insofar as the personal data will be processed solely for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes in accordance with Article 89(1) subject to implementation of the appropriate technical and organisational measures’).¹⁵ PopEye will determine concrete retention periods, in particular relation to the duration of each phase (development, deployment or post-deployment). Even where the above research exemption applies, PopEye will implement all appropriate technical and organisational measures to safeguard the rights and freedoms of volunteer research participants; and, in any event, no data will be kept for longer than actually needed.
- the principle of **data security** (or ‘integrity and confidentiality’) refers to the processing in a way that guarantees appropriate security (e.g., protection against unauthorised or unlawful processing), using necessary technical/organisational measures.¹⁶ PopEye will implement such measures to enhance security.

(Μάθημα 3)

Π.χ.: σύνορα

Moreover, the GDPR and the LED demand that data controllers must fulfil their obligations (e.g., the duty to inform the data subject,¹⁷ explain the rationale behind complex processing operations¹⁸ or abstain from specific automated processing tasks that can have a significant impact on the data subject);¹⁹ and that data subjects enjoy specific rights (e.g., the right to be informed or ask for deletion of data).²⁰ In this regard, PopEye partners need pay special attention to the following rights:

- **The right to be informed** (GDPR, articles 13 and 14) on any type of personal data processing operation (e.g., collection or further use of personal data). PopEye will inform volunteer research participants on all aspects of the data processing operations that may occur, including the way in which personal data may be used.
- **The right to access personal data and supplementary/additional information** (GDPR, article 15). This must include: the provision of copies of information stored in an appropriate (structured, commonly used and machine-readable) format; and the transferring of personal data to another data controller (where permitted by law). PopEye must timely respond to volunteer research participants' requests. Access requests can be sent via emailing the Project's Data Protection Officer (DPO) or contacting the Project's website.
- **The right to have rectified inaccurate personal data or completed if they are incomplete** (GDPR, article 16). Where the volunteer research participant believes that her/his personal information, undergoing processing, is incorrect or incomplete, she/he will have the right to communicate PopEye by contacting the Project's website and have her/his information rectified or completed.
- **The right to erasure** (GDPR, article 17). At any point in time, volunteer research participants will have the right to request, through the Project's platform or website, the deletion of their data; and these data must be deleted without unreasonable delay.

¹⁵ GDPR, art 5 para 1 lit e.

¹⁶ GDPR, art 5 para 1 lit f.

¹⁷ GDPR, arts 12-14; LED, arts 13-15. During the PopEye project, the GDPR primarily applies to the anticipated research activities.

¹⁸ GDPR, arts 13, para 2, lit f; 14, para 2, lit g.

¹⁹ GDPR, art 22; LED, art 11.

²⁰ GDPR, arts 12ff; LED, arts 12ff.

(Μάθημα 3)

Π.χ.: σύνορα

- **The right to restrict processing** (GDPR, article 18). At any point in time, volunteer research participants will be given the opportunity to restrict the processing of their data (e.g., stop data collection or further processing). Volunteer research participants will be enabled to send their restriction-request through the Project's platform or website.
- **The right to data portability** (GDPR, article 20). Volunteer research participants will be granted the opportunity to receive their data in an appropriate (structured, commonly used and machine-readable) format, as well as to transfer these data to another entity. This includes the opportunity to obtain and reuse such data for purposes defined by the volunteer research participant across various services.
- **The right to object to the processing** (GDPR, article 21). Given that consent serves as the primary lawful basis for the processing of personal data, volunteer research participants will be offered the chance to object to that processing, as well as to withdraw consent at any point in time.
- **The rights related to automated decision-making and profiling** (GDPR, article 22). Volunteer research participants will enjoy the right to object to such automated decision-making and profiling and be enabled to effectively exercise this right (e.g., by communicating through the Project's platform or website).
- **The right to withdraw consent at any time** (GDPR, article 7, para 3). Volunteer research participants will be given the chance to withdraw consent and have their information erased at any point in time (e.g., by making a request through the Project's platform or website).
- **The right to complain to the relevant Supervisory Authority (SA)** (GDPR, article 77). In all cases, volunteer research participants will have the right to submit a complaint before the competent Data Protection Authority (DPA). It is added that relevant (contact) information of competent SAs will be provided on the Project's website.

The Project's privacy policy will include all of the above enlisted elements (rights of the data subjects), as well as additional information on concrete personal data processing operations (e.g., collection or management). This privacy policy will make specific reference to the processing of sensitive data (special categories of personal data). It will, moreover, be drafted in a comprehensive manner (e.g., plain language), ensuring that all stakeholders can easily understand and familiarise themselves with its content.

(Μάθημα 3)

Άρθρο 35

Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων

1. Όταν ένα είδος επεξεργασίας, ιδίως με χρήση νέων τεχνολογιών και συνεκτιμώντας τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας διενεργεί, πριν από την επεξεργασία, εκτίμηση των επιπτώσεων των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σε μια εκτίμηση μπορεί να εξετάζεται ένα σύνολο παρόμοιων πράξεων επεξεργασίας οι οποίες ενέχουν παρόμοιους υψηλούς κινδύνους.
2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας ζητεί τη γνώμη του υπευθύνου προστασίας δεδομένων, εφόσον έχει οριστεί, κατά τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων.
3. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων απαιτείται ιδίως στην περίπτωση:
 - α) συστηματικής και εκτενούς αξιολόγησης προσωπικών πτυχών σχετικά με φυσικά πρόσωπα, η οποία βασίζεται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, και στην οποία βασίζονται αποφάσεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα σχετικά με το φυσικό πρόσωπο ή ομοίως επηρεάζουν σημαντικά το φυσικό πρόσωπο,
 - β) μεγάλης κλίμακας επεξεργασίας των ειδικών κατηγοριών δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 ή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδικές και αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 10 ή
 - γ) συστηματικής παρακολούθησης δημοσίως προσβάσιμου χώρου σε μεγάλη κλίμακα.
4. Η εποπτική αρχή καταρτίζει και δημοσιοποιεί κατάλογο με τα είδη των πράξεων επεξεργασίας που υπόκεινται στην απαίτηση για διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία των δεδομένων δυνάμει της παραγράφου 1. Η εποπτική αρχή ανακοινώνει τον εν λόγω κατάλογο στο Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων που αναφέρεται στο άρθρο 68.
5. Η εποπτική αρχή δύναται επίσης να καταρτίζει και να δημοσιοποιεί κατάλογο με τα είδη των πράξεων επεξεργασίας για τα οποία δεν απαιτείται εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία των δεδομένων. Η εποπτική αρχή ανακοινώνει τον εν λόγω κατάλογο στο Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων.
6. Πριν από την έκδοση των καταλόγων που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5, η αρμόδια εποπτική αρχή εφαρμόζει τον μηχανισμό συνεκτικότητας που αναφέρεται στο άρθρο 63, εάν οι εν λόγω κατάλογοι περιλαμβάνουν δραστηριότητες επεξεργασίας οι οποίες σχετίζονται με την προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε υποκείμενα των δεδομένων ή με την παρακολούθηση της συμπεριφοράς τους σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη ή οι οποίες ενδέχεται να επηρεάζουν σημαντικά την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Ένωση.
7. Η εκτίμηση περιέχει τουλάχιστον:

SOS

DPIA

(Μάθημα 3)

SOS

DPIA

7. Η εκτίμηση περιέχει τουλάχιστον:
- α) συστηματική περιγραφή των προβλεπόμενων πράξεων επεξεργασίας και των σκοπών της επεξεργασίας, περιλαμβανομένου, κατά περίπτωση, του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας,
 - β) εκτίμηση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας των πράξεων επεξεργασίας σε συνάρτηση με τους σκοπούς,
 - γ) εκτίμηση των κινδύνων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και
 - δ) τα προβλεπόμενα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων, περιλαμβανομένων των εγγυήσεων, των μέτρων και μηχανισμών ασφάλειας, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και να αποδεικνύεται η συμμόρφωση προς τον παρόντα κανονισμό, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα και τα έννομα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων.
8. Η συμμόρφωση με εγκεκριμένους κώδικες δεοντολογίας που αναφέρονται στο άρθρο 40 από τους σχετικούς υπευθύνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία λαμβάνεται δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση του αντικτύπου των πράξεων επεξεργασίας που εκτελούνται από τους εν λόγω υπευθύνους ή εκτελούντες την επεξεργασία, ιδίως για τους σκοπούς εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων.
9. Όπου ενδείκνυται, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ζητεί τη γνώμη των υποκειμένων των δεδομένων ή των εκπροσώπων τους για τη σχεδιαζόμενη επεξεργασία, με την επιφύλαξη της προστασίας εμπορικών ή δημόσιων συμφερόντων ή της ασφάλειας των πράξεων επεξεργασίας.
10. Όταν η επεξεργασία δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή ε) έχει νομική βάση στο δίκαιο της Ένωσης ή στο δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας, το εν λόγω δίκαιο ρυθμίζει την εκάστοτε συγκεκριμένη πράξη επεξεργασίας ή σειρά πράξεων και έχει διενεργηθεί ήδη εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων ως μέρος γενικής εκτίμησης αντικτύπου στο πλαίσιο της έγκρισης της εν λόγω νομικής βάσης, οι παράγραφοι 1 έως 7 δεν εφαρμόζονται, εκτός εάν τα κράτη μέλη κρίνουν απαραίτητη τη διενέργεια της εν λόγω εκτίμησης πριν από τις δραστηριότητες επεξεργασίας.
11. Όπου απαιτείται, ο υπεύθυνος επεξεργασίας προβαίνει σε επανεξέταση για να εκτιμήσει εάν η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διενεργείται σύμφωνα με την εκτίμηση αντικτύπου στην προστασία δεδομένων τουλάχιστον όταν μεταβάλλεται ο κίνδυνος που θέτουν οι πράξεις επεξεργασίας.

IPR

Παράδειγμα

Κριτήριο προστασίας

Διάρκεια προστασίας

Τύπος

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
<p>Πνευματικά δικαιώματα (copyright)</p>	<p>Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...</p>	<p>Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)</p>	<p>Ζωή + 70 χρόνια</p>	<p>Όχι</p>

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι
Συγγενικά δικαιώματα (related/neighbouring rights)	Ερμηνεία, εκτέλεση, έκδοση...	Εισφορά	50 χρόνια *μίνιμουμ: ζωή	Όχι

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι
Συγγενικά δικαιώματα (related/neighbouring rights)	Ερμηνεία, εκτέλεση, έκδοση...	Εισφορά	50 χρόνια *μίνιμουμ: ζωή	Όχι
Ευρεσιτεχνία (patent)	Φάρμακο	Καινοτόμος (novel) + εφευρετική δραστηριότητα (inventive step/non-obviousness) + βιομηχανική εφαρμογή (industrial application)	20 χρόνια	Εγγραφή (κατοχύρωση)

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι
Συγγενικά δικαιώματα (related/neighbouring rights)	Ερμηνεία, εκτέλεση, έκδοση...	Εισφορά	50 χρόνια *μίνιμουμ: ζωή	Όχι
Ευρεσιτεχνία (patent)	Φάρμακο	Καινοτόμος (novel) + εφευρετική δραστηριότητα (inventive step/non-obviousness) + βιομηχανική εφαρμογή (industrial application)	20 χρόνια	Εγγραφή (κατοχύρωση)
Εμπορικό απόρρητο (trade secret)	Συνταγή (το μυστικό της Coca-Cola)	μυστικό + αξία + προσπάθεια να παραμείνει μυστικό	X (όσο μένει μυστικό)	X (πρέπει να μείνει μυστικό)

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι
Συγγενικά δικαιώματα (related/neighbouring rights)	Ερμηνεία, εκτέλεση, έκδοση...	Εισφορά	50 χρόνια *μίνιμουμ: ζωή	Όχι
Ευρεσιτεχνία (patent)	Φάρμακο	Καινοτόμος (novel) + εφευρετική δραστηριότητα (inventive step/non-obviousness) + βιομηχανική εφαρμογή (industrial application)	20 χρόνια	Εγγραφή (κατοχύρωση)
Εμπορικό απόρρητο (trade secret)	Συνταγή (το μυστικό της Coca-Cola)	μυστικό + αξία + προσπάθεια να παραμείνει μυστικό	X (όσο μένει μυστικό)	X (πρέπει να μείνει μυστικό)
Εμπορικό σήμα (trademark)	‘Coca-Cola’, ‘Nike’...	διάκριση προϊόντων/υπηρεσιών (όχι περιγραφικά/γενικότητες) + να προσδιορίζει με ακρίβεια αντικείμενο προστασίας	10 χρόνια (+ ανανέωση)	Εγγραφή (κατοχύρωση)

SOS SOS**Διανοητική Ιδιοκτησία: Πνευματική ≠ Βιομηχανική****SOS SOS**

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι
Συγγενικά δικαιώματα (related/neighbouring rights)	Ερμηνεία, εκτέλεση, έκδοση...	Εισφορά	50 χρόνια *μίνιμουμ: ζωή	Όχι
Ευρεσιτεχνία (patent)	Φάρμακο	Καινοτόμος (novel) + εφευρετική δραστηριότητα (inventive step/non-obviousness) + βιομηχανική εφαρμογή (industrial application)	20 χρόνια	Εγγραφή (κατοχύρωση)
Εμπορικό απόρρητο (trade secret)	Συνταγή (το μυστικό της Coca-Cola)	μυστικό + αξία + προσπάθεια να παραμείνει μυστικό	X (όσο μένει μυστικό)	X (πρέπει να μείνει μυστικό)
Εμπορικό σήμα (trademark)	‘Coca-Cola’, ‘Nike’...	διάκριση προϊόντων/υπηρεσιών (όχι περιγραφικά/γενικότητες) + να προσδιορίζει με ακρίβεια αντικείμενο προστασίας	10 χρόνια (+ ανανέωση)	Εγγραφή (κατοχύρωση)
Βάση δεδομένων (?)	Συλλογή έργων, δρομολόγια τρένων...	Copyright (επιλογή/διευθέτηση) [όχι περιεχόμενο]	[copyright]	X (εθνικό επίπεδο)
		Sui generis (ουσιώδη ποιοτική/ποσοτική επένδυση) [περιεχόμενο]	15 (+ 15 + 15...) [αν: ουσιώδης τροποποίηση]	

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

Δικαιώματα δημιουργού

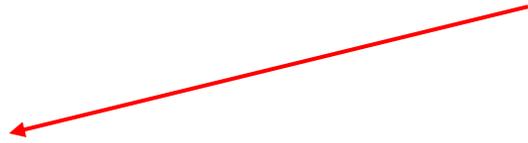
IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

Δικαιώματα δημιουργού

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

Δικαιώματα δημιουργού

Ηθικά δικαιώματα

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

Δικαιώματα δημιουργού

Ηθικά δικαιώματα (αμεταβίβαστα)

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

Δικαιώματα δημιουργού

Ηθικά δικαιώματα (αμεταβίβαστα)

N 2121/1993: ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ,συγγενικά δικαιώματα.Πολιτιστικά (47249)

Άρθρο

Σύνδεση με Νομολογία και Αρθρογραφία

Άρθρο 4

Το Ηθικό δικαίωμα

1. Το Ηθικό δικαίωμα δίνει στο δημιουργό ιδίως τις εξουσίες: α) της απόφασης για το χρόνο, τον τόπο και τον τρόπο κατά τους οποίους το έργο θα γίνει προσιτό στο κοινό (δημοσίευση) β) της αναγνώρισης της πατρότητάς του πάνω στο έργο και ειδικότερα την εξουσία να απαιτεί, στο μέτρο του δυνατού, τη μνεία του ονόματός του στα αντίτυπα του έργου του και σε κάθε δημόσια χρήση του έργου του ή, αντίθετα, να κρατάει την ανωνυμία του ή να χρησιμοποιεί ψευδώνυμο γ) της απαγόρευσης κάθε παραμόρφωσης, περικοπής ή άλλης τροποποίησης του έργου του, καθώς και κάθε προσβολής του δημιουργού οφειλόμενης στις συνθήκες παρουσίασης του έργου στο κοινό δ) της προσπέλασης στο έργο του, έστω και αν το περιουσιακό δικαίωμα στο έργο ή η κυριότητα στον υλικό φορέα του έργου ανήκει σε άλλον, οπότε η προσπέλαση πρέπει να πραγματοποιείται κατά τρόπο που προκαλεί τη μικρότερη δυνατή ενόχληση στο δικαιούχο ε) προκειμένου περί έργων λόγου ή επιστήμης, της υπαναχώρησης από συμβάσεις Μεταβίβασης του περιουσιακού δικαιώματος ή εκμετάλλευσής του ή άδειας εκμετάλλευσής του εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία της προσωπικότητάς του εξαπίας μεταβολής στις πεποιθήσεις του ή στις περιστάσεις και με καταβολή αποζημίωσης στον ανησυμβαλλόμενο για τη θετική του ζημία.

2. Στην τελευταία περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, η υπαναχώρηση ενεργεί μετά την καταβολή της αποζημίωσης. Αν μετά την υπαναχώρηση, ο δημιουργός αποφασίσει και πάλι να προβεί σε Μεταβίβαση ή εκμετάλλευση του έργου ή έργου παραπλήσιου, οφείλει κατά προτεραιότητα να προσφέρει στον παλαιό αντισυμβαλλόμενο του τη δυνατότητα να ανακαταρτίσει την παλαιά σύμβαση με όρους όμοιους ή ανάλογους προς εκείνους που ίσχυαν κατά το χρόνο της υπαναχώρησης.

3. Το ηθικό δικαίωμα είναι ανεξάρτητο από Το περιουσιακό Δικαίωμα και παραμένει στο δημιουργό ακόμα και μετά τη Μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος.

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

Δικαιώματα δημιουργού

Ηθικά δικαιώματα
(αμεταβίβαστα)

Rights to integrity & attribution

N 2121/1993: ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ,συγγενικά δικαιώματα.Πολιτιστικά (47249)

Άρθρο

Σύνδεση με Νομολογία και Αρθρογραφία

Άρθρο 4

Το Ηθικό δικαίωμα

1. Το Ηθικό δικαίωμα δίνει στο δημιουργό ιδίως τις εξουσίες: α) της απόφασης για το χρόνο, τον τόπο και τον τρόπο κατά τους οποίους το έργο θα γίνει προσιτό στο κοινό (δημοσίευση) β) της αναγνώρισης της πατρότητάς του πάνω στο έργο και ειδικότερα την εξουσία να απαιτεί, στο μέτρο του δυνατού, τη μνεία του ονόματός του στα αντίτυπα του έργου του και σε κάθε δημόσια χρήση του έργου του ή, αντίθετα, να κρατάει την ανωνυμία του ή να χρησιμοποιεί ψευδώνυμο γ) της απαγόρευσης κάθε παραμόρφωσης, περικοπής ή άλλης τροποποίησης του έργου του, καθώς και κάθε προσβολής του δημιουργού οφειλόμενης στις συνθήκες παρουσίασης του έργου στο κοινό δ) της προσπέλασης στο έργο του, έστω και αν το περιουσιακό δικαίωμα στο έργο ή η κυριότητα στον υλικό φορέα του έργου ανήκει σε άλλον, οπότε η προσπέλαση πρέπει να πραγματοποιείται κατά τρόπο που προκαλεί τη μικρότερη δυνατή ενόχληση στο δικαιούχο ε) προκειμένου περί έργων λόγου ή επιστήμης, της υπαναχώρησης από συμβάσεις Μεταβίβασης του περιουσιακού δικαιώματος ή εκμετάλλευσής του ή άδειας εκμετάλλευσής του εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία της προσωπικότητάς του εξαιτίας μεταβολής στις πεποιθήσεις του ή στις περιστάσεις και με καταβολή αποζημίωσης στον ανησυμβαλλόμενο για τη θετική του ζημία.

2. Στην τελευταία περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, η υπαναχώρηση ενεργεί μετά την καταβολή της αποζημίωσης. Αν μετά την υπαναχώρηση, ο δημιουργός αποφασίσει και πάλι να προβεί σε Μεταβίβαση ή εκμετάλλευση του έργου ή έργου παραπλήσιου, οφείλει κατά προτεραιότητα να προσφέρει στον παλαιό αντισυμβαλλόμενο του τη δυνατότητα να ανακαταρτίσει την παλαιά σύμβαση με όρους όμοιους ή ανάλογους προς εκείνους που ίσχυαν κατά το χρόνο της υπαναχώρησης.

3. Το ηθικό δικαίωμα είναι ανεξάρτητο από Το περιουσιακό Δικαίωμα και παραμένει στο δημιουργό ακόμα και μετά τη Μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος.

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

Δικαιώματα δημιουργού

Περιουσιακά δικαιώματα

N 2121/1993: ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ,συγγενικά δικαιώματα.Πολιτιστικά (47249)

Άρθρο
Σύνδεση με Νομολογία και Αρθρογραφία
Κατά εξουσιοδότηση Εκδοθέντα και Εφαρμοστικά Νομοθετήματα
Προσχύσασες μορφές άρθρου

Άρθρο 3

Το περιουσιακό Δικαίωμα

"1. Το περιουσιακό Δικαίωμα δίνει στους δημιουργούς ιδίως την εξουσία (δικαίωμα) να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν:

α) Την εγγραφή και την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή των έργων τους με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει.

β) Τη μετάφραση των έργων τους.

γ) Τη διασκευή, την προσαρμογή ή άλλες μετατροπές των έργων τους.

δ) Ώσον αφορά το πρωτότυπο ή τα αντίτυπα (αντίγραφα) των έργων τους, τη διανομή τους στο κοινό με οποιαδήποτε μορφή μέσω πώλησης ή με άλλους τρόπους. Το δικαίωμα διανομής εντός της Κοινότητας αναλώνεται μόνο εάν η πρώτη πώληση ή η με οποιονδήποτε άλλο τρόπο πρώτη Μεταβίβαση της κυριότητας του πρωτοτύπου ή των αντιτύπων εντός της Κοινότητας πραγματοποιείται από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του.

«ε) Την εκμίσθωση, όσον αφορά το πρωτότυπο ή τα αντίτυπα των έργων τους. Το δικαίωμα αυτό δεν αναλώνεται από οποιαδήποτε πώληση ή άλλη πράξη διανομής του πρωτοτύπου ή των αντιτύπων. Το δικαίωμα αυτό δεν εφαρμόζεται σε σχέση με τα έργα αρχιτεκτονικής και τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών. Ως «εκμίσθωση» νοείται η διάθεση προς χρήση, για περιορισμένο χρονικό διάστημα και για άμεσο ή έμμεσο οικονομικό ή εμπορικό όφελος. Επιπλέον, οι δημιουργοί οπτικοακουστικών έργων έχουν το δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν τον δημόσιο δανεισμό, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 5Α, του πρωτοτύπου ή των αντιτύπων των έργων.»

*** Το τελευταίο εδάφιο της περ. ε) ,όπως αυτή είχε τροποποιηθεί με το **άρθρο 33 Ν.4996/2022,ΦΕΚ Α 218/24.11.2022**,προστέθηκε και η περ. διαμορφώθηκε ως άνω με την παρ.1 **άρθρου 67 Ν.5043/2023, ΦΕΚ Α 91/13.04.2023.**

στ) Τη δημόσια εκτέλεση των έργων τους.

ζ) Τη μετάδοση ή αναμετάδοση των έργων τους στο κοινό με τη ραδιοφωνία και την τηλεόραση, με ηλεκτρομαγνητικά κύματα ή με καλώδια ή με άλλους υλικούς αγωγούς ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, παραλλήλως προς την επιφάνεια της γης ή μέσω δορυφόρων.

η) Την παρουσίαση στο κοινό των έργων τους, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, καθώς και να καθιστούν προσιτά τα έργα τους στο κοινό κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση στα έργα αυτά, όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος. Τα δικαιώματα αυτά δεν αναλώνονται με οποιαδήποτε πράξη παρουσίασης στο κοινό με την έννοια της παρούσας ρύθμισης.

θ) Την εισαγωγή αντιτύπων των έργων τους που παρήχθησαν στο εξωτερικό χωρίς τη συναίνεση του δημιουργού ή, εφόσον πρόκειται για εισαγωγή από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αν το δικαίωμα της εισαγωγής αντιτύπων στην Ελλάδα είχε συμβατικά διατηρηθεί από τον δημιουργό. (άρθρα 2, 3 παρ. 1 και 3, 4 Οδηγίας 2001/29 ΕΕΕΚ αριθμ. L.167/10 22.6.2001)."

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

Δικαιώματα δημιουργού

Επιτρέπει/απαγορεύει...

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

Δικαιώματα δημιουργού

Επιτρέπει/απαγορεύει...

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

Δικαιώματα δημιουργού

Επιτρέπει/απαγορεύει...

Ποινές?

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

Προκειμένου να καταστεί περισσότερο αντιληπτή η ανάγκη τροποποίησης των υφιστάμενων νομικών κανόνων⁶⁶, ας παρατεθεί ένα παράδειγμα. Οι φοιτητές ενός πανεπιστημίου (προκειμένου να επιτύχουν στις εξετάσεις του προγράμματός τους) ενδεχομένως να ανέθεται σε κάποια επιχείρηση την (χωρίς την άδεια των δικαιούχων) αναπαραγωγή αντιγράφων των βιβλίων των σχετικών μαθημάτων (που θα ήταν διαθέσιμα στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου). Αυτό, φυσικά, είναι παράνομο, ωστόσο, ίσως για κάποιους, θα «δικαιολογούνταν» από το γεγονός ότι οι φοιτητές πιθανά θα ήταν πολλοί και το – διαθέσιμο στη βιβλιοθήκη – βιβλίο μόνο ένα, ο, δε, σκοπός της παράνομης αναπαραγωγής θα ήταν εκπαιδευτικός. Ο επιχειρηματίας, που θα εκμεταλλευόταν το παραπάνω κατάστημα/επιχείρηση, για την αναπαραγωγή (έστω και μια μόνο φορά) των εν λόγω φωτοτυπιών, όχι απλά θα μπορούσε θεωρητικά, αλλά μπορεί – και συμβαίνει στην πράξη – να απειλείται⁶⁷ με ποινή βαρύτερη εκείνης της

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

Προκειμένου να καταστεί περισσότερο αντιληπτή η ανάγκη τροποποίησης των υφιστάμενων νομικών κανόνων⁶⁶, ας παρατεθεί ένα παράδειγμα. Οι φοιτητές ενός πανεπιστημίου (προκειμένου να επιτύχουν στις εξετάσεις του προγράμματός τους) ενδεχομένως να ανέθεται σε κάποια επιχείρηση την (χωρίς την άδεια των δικαιούχων) αναπαραγωγή αντιγράφων των βιβλίων των σχετικών μαθημάτων (που θα ήταν διαθέσιμα στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου). Αυτό, φυσικά, είναι παράνομο, ωστόσο, ίσως για κάποιους, θα «δικαιολογούνταν» από το γεγονός ότι οι φοιτητές πιθανά θα ήταν πολλοί και το – διαθέσιμο στη βιβλιοθήκη – βιβλίο μόνο ένα, ο, δε, σκοπός της παράνομης αναπαραγωγής θα ήταν εκπαιδευτικός. Ο επιχειρηματίας, που θα εκμεταλλευόταν το παραπάνω κατάστημα/επιχείρηση, για την αναπαραγωγή (έστω και μια μόνο φορά) των εν λόγω φωτοτυπιών, όχι απλά θα μπορούσε θεωρητικά, αλλά μπορεί – και συμβαίνει στην πράξη – να απειλείται⁶⁷ με ποινή βαρύτερη εκείνης της

ανθρωποκτονίας από αμέλεια⁶⁸. Η, δε, κατ' επάγγελμα τέλεση του εγκλήματος της αναπαραγωγής αντιγράφων (χωρίς άδεια) συνιστά κακούργημα⁶⁹ με απειλή κάθειρξης μέχρι 10 ετών, όσο δηλαδή είναι και η ποινή που μπορεί να απειληθεί σε βάρος μιας μητέρας, που με πρόθεση σκότωσε το παιδί της κατά τον τοκετό⁷⁰.

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

...θα ήταν δυνατό να ανακατασκευαστούν τέτοιες πρωτοτυπίες για την ταξινόμηση των έργων και την ενεργοποίηση μηχανισμών «opt-in», που καθόλου δεν θα έρχονταν σε αντίθεση με το γράμμα του νόμου.

Τόσο παράλογο θα ήταν να «διαχωρισθούν» οι ερμηνείες λ.χ. των «διαγωνιζόμενων» ερμηνευτών σε μια τηλεοπτική εκπομπή («reality/talent show») από τη μελέτη ενός επιστήμονα⁹⁵;

Ποιος ο λόγος να αδυνατούν οι χρήστες να τροποποιήσουν μια συνταγή μαγειρικής (ή όποιο άλλο «έργο» έχει καθαρά «λειτουργικό σκοπό») για χρονικό διάστημα μέχρι και 70 χρόνια μετά τον θάνατο του «σεφ»;

Πόσο σοβαρή είναι η άποψη τα - παραγόμενα αυτή τη στιγμή - λογισμικά (που - πολύ πιθανά - σε έξι μήνες θα κριθούν «πεπαλαιωμένα»⁹⁶) να μην είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν (χωρίς άδεια) από τους νέους επιστήμονες (αλλά και εκείνους των γενεών που θα ακολουθήσουν) μέχρι το έτος 2170, ή όποιο άλλο έτος θέλει θεωρηθεί η χρονολογία παρέλευσης της 70ετίας από τον θάνατο του κατασκευαστή τους;

Όταν στόχος του έργου είναι η διατύπωση απόψεων ή γνώσεων (όπως στην περίπτωση μιας επιστημονικής μελέτης)⁹⁷, για ποιο λόγο το δημιούργημα να εξομοιώνεται με ένα εμπορικό τραγούδι που ηχεί στα πλαίσια μιας τηλεοπτικής διαφήμισης;

IPR	Παράδειγμα	Κριτήριο προστασίας	Διάρκεια προστασίας	Τύπος
Πνευματικά δικαιώματα (copyright)	Τραγούδι, βιβλίο, ταινία, φωτογραφία, software...	Πρωτοτυπία (προσωπική σφραγίδα δημιουργού / προσωπικές ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές)	Ζωή + 70 χρόνια	Όχι

...θα ήταν δυνατό να ανακατασκευαστούν τέτοιες πρωτοτυπίες για την ταξινόμηση των έργων και την ενεργοποίηση μηχανισμών «opt-in», που καθόλου δεν θα έρχονταν σε αντίθεση με το γράμμα του νόμου.

Τόσο παράλογο θα ήταν να «διαχωρισθούν» οι ερμηνείες λ.χ. των «διαγωνιζόμενων» ερμηνευτών σε μια τηλεοπτική εκπομπή («reality/talent show») από τη μελέτη ενός επιστήμονα⁹⁵;

Ποιος ο λόγος να αδυνατούν οι χρήστες να τροποποιήσουν μια συνταγή μαγειρικής (ή όποιο άλλο «έργο» έχει καθαρά «λειτουργικό σκοπό») για χρονικό διάστημα μέχρι και 70 χρόνια μετά τον θάνατο του «σεφ»;

Πόσο σοβαρή είναι η άποψη τα - παραγόμενα αυτή τη στιγμή - λογισμικά (που - πολύ πιθανά - σε έξι μήνες θα κριθούν «πεπαλαιωμένα»⁹⁶) να μην είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν (χωρίς άδεια) από τους νέους επιστήμονες (αλλά και εκείνους των γενεών που θα ακολουθήσουν) μέχρι το έτος 2170, ή όποιο άλλο έτος θέλει θεωρηθεί η χρονολογία παρέλευσης της 70ετίας από τον θάνατο του κατασκευαστή τους;

Όταν στόχος του έργου είναι η διατύπωση απόψεων ή γνώσεων (όπως στην περίπτωση μιας επιστημονικής μελέτης)⁹⁷, για ποιο λόγο το δημιούργημα να εξομοιώνεται με ένα εμπορικό τραγούδι που ηχεί στα πλαίσια μιας τηλεοπτικής διαφήμισης;

Θα ήταν παράλογο τα αισθητικής αξίας έργα που στόχο έχουν την ψυχαγωγία (ή και τον προβληματισμό) του κοινού (όπως λ.χ. ένας πίνακας ζωγραφικής ή ένα μυθιστόρημα) να ταξινομηθούν σε υποκατηγορίες και να προστατευτούν για χρονικό διάστημα ίσο με την «εμπορική/αγοραστική διάρκειά»⁹⁸ τους;

Καταλήγοντας, εάν, πράγματι, αληθεύει ο, υποστηριζόμενος από μια σημαντική μερίδα της ακαδημαϊκής κοινότητας και αποδειχθεί ήδη εμπειρικά, ισχυρισμός ότι η ανεμπόδιστη χρήση των έργων ενισχύει και προωθεί τη δημιουργικότητα, τότε έχουμε ήδη στερηθεί «πολλά κινήματα blues» και «πολλά πνευματικά ρεύματα», η

Ευχαριστώ!!!

Γιώργος Μπουχάγιαρ
Vrije Universiteit Brussel & Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Email:

georgios.bouchagiar@vub.be

georgebouchayar@ionio.gr